

DATOS IDENTIFICATIVOS

Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe da linguaxe oral

Materia	Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe da linguaxe oral			
Código	O05G110V01905			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Iglesias Sarmiento, Valentín			
Profesorado	Iglesias Sarmiento, Valentín			
Correo-e	visarmiento@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia aborda a identificación, prevención, deseño e intervención psicoeducativa nas dificultades de aprendizaxe da linguaxe oral en nenos e nenas con distintos ritmos de aprendizaxe.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.
C7	Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención.
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e da docente na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
C9	Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudantes con dificultades.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C41	Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación.
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
C45	Coñecer a tradición oral e o folclore.
C46	Comprender o paso da oralidade á escritura e coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua.
C48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
C49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
C53	Coñecer os fundamentos musicais, plásticos e de expresión corporal do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C54	Coñecer e utilizar cancións para promover a educación auditiva, rítmica e vocal.
C57	Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas.

C65	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Identificar as dificultades no ámbito da linguaxe oral, informais e colaborar no seu tratamento e investigación.	B1 B2 B5 B6	C7 C8 C9 C22 C43 C45 C48 C49 C53 C54 C57	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D15
Adquirir recursos que permitan a resolución de situacións educativas que afectan a nenos e nenas con dificultades na aprendizaxe oral.	B1 B6 B11	C8 C43 C44 C45 C46 C49 C53 C54	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D15 D16
Deseñar e aplicar diferentes estratexias e métodos de prevención e intervención psicoeducativa que permitan, en colaboración con profesionais especializados, favorecer o desenvolvemento da linguaxe oral na aula.	B1 B3 B5 B6 B11	C8 C9 C21 C22 C41 C43 C44 C48 C49 C54 C65	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D15 D16

Contidos

Tema	
Marcos teórico-conceptuais das dificultades de aprendizaxe da linguaxe oral	Contextualización histórica. Enfoques teóricos. Conceptos básicos.
As dificultades no ámbito da aprendizaxe da linguaxe oral	Conceptualización. Dimensións. Bases anatomofisiolóxicas. Tipoloxías.
Procedementos de avaliación psicoeducativa da linguaxe oral e de identificación das dificultades	Aspectos previos. Probas de avaliación. Avaliación das dificultades de comunicación no TEA. Avaliación dos trastornos de articulación. Avaliación das dificultades asociadas á Discapacidade Auditiva. Avaliación dos trastornos da fluidez verbais. Avaliación dos trastornos do desenvolvemento da linguaxe. Avaliación dos trastornos da voz
Procedementos de intervención no contexto da aprendizaxe da linguaxe oral e as súas dificultades	Aspectos previos. Intervención nas dificultades de comunicación no TEA. Intervención nos trastornos de articulación. Intervención nas dificultades asociadas á Discapacidade Auditiva. Intervención nos trastornos da fluidez verbais. Intervención nos trastornos do desenvolvemento da linguaxe. Intervención nos trastornos da voz.
Métodos e procedementos de investigación e intervención no ámbito da aprendizaxe da linguaxe oral e as súas dificultades	Contextualización. Investigación previa. Novas tendencias. Aplicación prácticas no contexto educativo.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	0	30
Traballo tutelado	7.5	29.5	37
Aprendizaxe colaborativa	13	68	81
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Actividades expositivas de profesor e estudante. Exposicións, seminarios, presentación de exercicios, traballos ou proxectos a desenvolver.
Traballo tutelado	Resolución de actividades na aula baixo a dirección do profesor.
Aprendizaxe colaborativa	Análise e propostas de intervención en casos con dificultades na comunicación e linguaxe

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Presentación da temática
Aprendizaxe colaborativa	Traballos colaborativos dirixidos a profundizar na temática
Traballo tutelado	Resolución de casos prácticos de trastornos da linguaxe e a comunicación

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Traballo tutelado	Traballo práctico na aula arredor dos contidos da materia	20	B1 B6 B11	C43 C53	D1 D2 D7 D8 D9 D15 D16
Aprendizaxe colaborativa	Análise e estudo de casos prácticos relacionados cos contidos da materia	40	B1 B5 B6	C9 C44 C53	D1 D2 D8 D9 D15 D16
Exame de preguntas obxectivas	Proba obxectiva con respostas alternativas	40	B1 B2 B6	C9 C45 C46 C49 C53 C54 C57	D2 D3 D6 D7 D15

Outros comentarios sobre a Avaliación

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade dentro do espazo "datas de exames".

Os traballos entregaranse na mesma semana en que se termine o tema e de forma previa ao comezo do tema seguinte.

Para superar a materia é necesario ter aprobadas a parte teórica (avaliada coa proba obxectiva) e todas as actividades da parte práctica (inclúe traballos de aula e estudos de caso realizados de forma colaborativa).

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose aprobadas, polo tanto, nese curso académico.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Na plataforma Moovi informarase das tarefas

e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Alegre, J.R. & Pérez, M., **Guía práctica de los trastornos del lenguaje: descripción e intervención.**, Lebon, 2008
- Clemente, R.A., **Desarrollo del lenguaje: manual para profesionales de la intervención en ambientes educativos.**, Octaedro, 2009
- Diéguez-Vide, F. & Peña-Casanova, J., **Cerebro y Lenguaje: sintomatología neurolingüística.**, Panamericana, 2012
- Escorcía, C. T., Rodríguez, L., & García-Sánchez, F. A., **Guía de intervención logopédica en atención temprana centrada en la familia.**, Síntesis, 2023
- Peña, J., **Manual de logopedia.**, Masson, 2013

Bibliografía Complementaria

- Acosta, V. & Moreno, A., **Dificultades del lenguaje en ambientes educativos. Del retraso al trastorno específico del lenguaje.**, Masson, 2001
- Bartuilli, M., Cabrera, P. J., & Perrián, M. C., **Guía técnica de intervención logopédica. Terapia miofuncional.**, Síntesis, 2006
- Bustos, I., **Trastornos de la voz en edad escolar.**, Aljibe, 2000
- Candas, A., **Guía de intervención logopédica en la parálisis cerebral.**, Síntesis, 2018
- De las Heras, G., & Rodríguez, L., **Guía de intervención logopédica en las dislalias.**, Síntesis, 2015
- Del Río, M.J. & Torres, V., **Lenguaje y comunicación en trastornos del desarrollo.**, Prentice-Hall, 2006
- González, J.N., **Alteraciones del habla en la infancia. Aspectos clínicos.**, Panamericana, 2002
- Melle, N., **Guía de intervención logopédica en la diartria.**, Síntesis, 2007
- Mendoza, E., **Trastorno específico del lenguaje.**, Pirámide, 2016
- Monsalve, A., **Guía de intervención logopédica en las deficiencias auditivas.**, Síntesis, 2011
- Rodríguez, F., **Guía de intervención logopédica en los Trastornos del Espectro del Autismo.**, Síntesis, 2016

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

- Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil/O05G110V01305
- Necesidades educativas especiais asociadas á discapacidade intelectual/O05G110V01903
- Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe da lectura, escritura e cálculo/O05G110V01904

Materias que se recomenda ter cursado previamente

- Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/O05G110V01104

Outros comentarios

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).